

15. Wratten

Dermatologie

Rijnstate

Neem altijd uw
verzekeringsgegevens
en identiteitsbewijs mee!

Wat zijn wratten?

Wratten zijn meestal hoger liggende, bloemkoolachtige uitgroeisels van de huid met een ruw oppervlak. De medische benaming is verruca. Meestal zijn er meerdere wratten tegelijk aanwezig. Ze zitten vaak op de handen en voeten. Wratten komen veel voor, vooral bij kinderen en jongvolwassenen.

Hoe ontstaan wratten?

Wratten worden veroorzaakt door het humaan papillomavirus. Wrattenvirussen zijn besmettelijk en verspreiden zich door huidcontact. Dit gebeurt vooral wanneer de huid beschadigd of verweekt is. De tijd tussen een besmetting en het ontstaan van een wrat varieert van 2 tot 6 maanden, maar kan ook langer dan een jaar zijn.

Wat zijn de verschijnselen?

Wratten kunnen pijnlijk zijn en er lelijk uitzien. Vaak ziet u in elke lob van de 'bloemkool' in het midden een klein zwart puntje. Dit zijn puntbloedinkjes van de bloedvaatjes die hier liggen. Huidlijnen lopen op de plek van de wrat niet door.

Wratten worden ingedeeld naar de plaats waar ze zich bevinden (op handen, voeten) of naar vorm (gewone wrat, mozaïekwrat, doornwrat, vlakke wrat en draadvormige wrat). De gewone wrat (*verruca vulgaris*) komt vooral op handen en voeten voor en soms op knieën en ellebogen.

De voetwrat (*verruca plantaris*) zit op de voetzool. Er zijn twee typen: de mozaïekwrat (die zich oppervlakkig uitbreidt) en de doornwrat (in de diepte groeiend en pijnlijk). Voetwratten zijn vaak hardnekkig en groeien diep in de huid. Dit komt door de druk op de voetzool.

De vlakke wrat (*verruca plana*) is een glad, plat huidkleurig/roze of lichtbruin bobbeltje. Dit bobbeltje is maar enkele millimeters groot. Meestal zijn ze in grote aantallen aanwezig en komen ze vooral voor op het gezicht, onderarmen, handruggen en benen.

De draadvormige wrat (*verruca filiformis*) is een uitstulpinkje van de huid op een smalle steel. Het is een gesteelde variant van de gewone wrat en bevindt zich meestal in het gezicht. Bij kinderen komen ze vooral voor op de lippen, neus of oogleden.

Hoe wordt de diagnose gesteld?

De dermatoloog stelt de diagnose meestal direct zonder verder onderzoek. Eventueel wordt wat verhoorning weggeschraapt, waardoor de zwarte puntjes zichtbaar worden. Af en toe is het nodig om een klein stukje huid weg te nemen voor aanvullend onderzoek.

Wat is de behandeling?

Behandelen is niet altijd nodig. De wratten verdwijnen spontaan binnen twee jaar bij tweederde van de patiënten. Behandelen is alleen nodig wanneer de wratten hinderlijk of pijnlijk zijn of cosmetisch storen. Doel van elke behandeling is het vernietigen van de opperhuid. Hierin bevinden zich de virusdeeltjes. Het is niet mogelijk het humaan papillomavirus rechtstreeks te doden of inactief te maken. Uw dermatoloog bespreekt met u welke behandelingen er mogelijk zijn.

Aanstipvloeistoffen/zalven

Het aanbrengen van salicylzuur op de wrat is bewezen effectief. Het salicylzuur kunt u in de vorm van zalf, pleister of tinctuur (oplossing) aanbrengen. Deze middelen verweken de hoornlaag. Soms worden hier nog andere stoffen aan toegevoegd (zoals melkzuur of ditranol). De zalf of tinctuur wordt meestal eenmaal per dag aangebracht. Zalf of tinctuur werkt beter onder een pleister of leukoplast. Wanneer een pleister nat wordt, adviseren wij u deze te vervangen. Het is verstandig om de omringende gezonde huid met zinkolie, zinkzalf of vaseline te beschermen. We raden u aan de verweekte hoornlaag regelmatig te verwijderen met een mesje, eeltvijl of puimsteen. Maak eventueel de wratten eerst week door ze een kwartier in warm water te houden. Wij adviseren u om na het verdwijnen van de wrat nog 1 à 2 weken met de behandeling door te gaan. Dit om er zeker van te zijn dat er geen virus achterblijft. De behandeling kan pijnlijk zijn, soms treedt irritatie op.

Bevriezing met vloeibare stikstof

Dit is een standaardbehandeling voor wratten, hoewel de effectiviteit niet wetenschappelijk is aangetoond. Met een wattenstok of een soort spuitbus wordt de wrat bevroren met vloeibare stikstof. Hierdoor beschadigt het weefsel. De bedoeling is dat er een blaar ontstaat waarbij de wrat in het blaardak achterblijft. De huid geneest binnen 4 tot 7 dagen. Het is vaak nodig om de behandeling te herhalen, met een tussenruimte van enkele weken. In de tussentijd worden vaak aanstipvloeistoffen of zalven gebruikt om nog meer huidlagen te kunnen afpellen.

Deze behandeling is voor voetwratten wat minder succesvol omdat de blaarvorming hier minder goed optreedt. Dit komt omdat de hoornlaag hier dikker is. Soms ontstaat een krans van nieuwe kleine wratjes om een centrum waar de oorspronkelijke wrat zat. De behandeling is pijnlijk en na een dag kunnen (bloed)blaren ontstaan. Erna kan de huid wat lichter gekleurd zijn, vooral wanneer u een donkere huid heeft. Rond de nagels kan bevroren erg pijnlijk zijn. Soms worden de nagels blijvend beschadigd.

Monochloorazijnzuur, bichloorazijnzuur en trichloorazijnzuur

Dit zijn agressief bijtende stoffen, die vooral worden gebruikt voor dikke wratten op handpalmen en voetzolen. Deze middelen worden aangebracht op de wrat met een houten stokje, dat even in de vloeistof is gedoopt. Dit kan om de 7 à 10 dagen worden herhaald. Tussendoor kan salicylzuur de wrat verder verweken. Wanneer de wratten dun zijn, kan deze behandeling pijnlijk zijn.

Uitlepelen (excochleatie) en wegsnijden

Soms worden wratten, vooral draadvormige wratten, onder plaatselijke verdoving 'weggelepeld' of gesneden. Hierna wordt het wondgebied dichtgeschroeid (gecoaguleerd). De wond geneest in ongeveer 2 weken. Na deze behandeling komt 20% van de wratten binnen enkele maanden terug. Er is kans op blijvende littekenvorming. Voetwratten kunnen beter niet worden weggesneden vanwege mogelijk blijvende hinder bij het lopen.

Wegbranden (coagulatie)

Deze behandeling is effectief, maar meestal te agressief. Bij wegbranden komen virusdeeltjes in de lucht, waardoor niet alleen u (opnieuw), maar ook de behandelaar kan worden besmet. Goede afzuigapparatuur is daarom nodig. Hierbij kan littekenvorming ontstaan, wat onder de voet blijvende hinder zal geven.

Crème met vitamine A zuur

Crème met vitamine A zuur maakt de hoornlaag dunner. Het werkt vooral bij vlakke wratten. U kunt deze crème 1 of 2 keer per dag aanbrengen. Bescherming tegen de zon is van belang, omdat dit middel uw huid gevoeliger maakt voor zonlicht.

Lasertherapie

Lasertherapie (vaatlaser, pulsed dye laser, CO2 laser) kan soms succesvol zijn bij voetwratten.

Overige plaatselijke behandelingen

Bij hardnekkige wratten kan uw dermatoloog in overleg met u een behandeling overwegen, waarbij het celdelingremmende geneesmiddel bleomycine in de wrat wordt gespoten.

Soms worden hardnekkige wratten behandeld met ducttape, difencypron, 5-fluorouracil, fotodynamische therapie of interferon, maar de effectiviteit van deze behandelingen is niet aangetoond.

Wratten onder de nagel

Deze zijn zeer moeilijk te behandelen. Soms overweegt uw dermatoloog in overleg met u verwijdering van de nagel. De reden hiervoor kan zijn om meer effect te krijgen bij de lokale behandeling. Bij bevriezen van de huid rondom de nagel kan in een enkel geval niet worden voorkomen dat de nagel permanent wordt beschadigd.

Wat kunt u zelf nog doen?

Preventieve maatregelen hebben alleen bij voetwratten enig nut. In alle andere gevallen zijn deze veel moeilijker of minder praktisch uitvoerbaar. Door niet op blote voeten te lopen in gemeenschappelijke ruimten, zoals zwembaden en gymnastieklokalen, kunt u de kans op infectie verminderen. Veel behandelingen kunnen napijn geven. Hiervoor kunt u een pijnstiller, bijvoorbeeld paracetamol gebruiken. Wanneer er meerdere grote voetwratten tegelijk worden behandeld, is het raadzaam om iemand mee te nemen die u naar huis kan brengen.

Wat zijn de vooruitzichten?

De meeste wratten verdwijnen vanzelf, maar het kan wel lang duren. Wratten op de hand, onder de nagels en op de voetzolen kunnen heel hardnekkig zijn. Ze komen vaak terug, ook op een andere plek dan waar ze eerst zaten.

Bij Rijnstate kunt u telefonisch en voor de meeste specialismen via www.rijnstate.nl uw afspraak maken.

Rijnstate,
uw ziekenhuis in de
regio Arnhem, Rheden
en De Liemers.

 @rijnstate

 facebook.com/rijnstate

Rijnstate

Postbus 9555

6800 TA Arnhem

T 088 - 005 8888

E info@rijnstate.nl

www.rijnstate.nl